

1 Co w praktyce oznaczają pojęcia „świadczenia alimentacyjne” oraz „obowiązek alimentacyjny”? Na kim spoczywa obowiązek wypłaty świadczenia alimentacyjnego na rzecz innej osoby?

We włoskim systemie prawnym świadczenia alimentacyjne funkcjonują pod różnymi nazwami i są przyznawane na różnych warunkach i w różnej wysokości w zależności od stosunku pomiędzy zobowiązanym i uprawnionym. Co do zasady za „alimentacyjne” uważa się te obowiązki, które uzasadnia trudna sytuacja uprawnionego.

A. **Obowiązek alimentacyjny** (*obbligazione alimentare*) polega na zapewnianiu pomocy materialnej osobie niezdolnej do samodzielnego utrzymania się. Tego rodzaju obowiązek spoczywa na osobach określonych w przepisach prawa i stanowi element solidarności rodzinnej.

Przepisy regulujące ten rodzaj świadczeń alimentacyjnych są zawarte w art. 433 i nast. kodeksu cywilnego. Obowiązek wypłaty tego świadczenia powstaje, gdy:

istnieje określony stosunek prawny pomiędzy zobowiązanym a uprawnionym;

uprawniony znajduje się w niedostatku z powodu niezdolności do samodzielnego utrzymania się.

W przypadku określonym w lit. a) do osób zobowiązanych do wypłacania świadczeń alimentacyjnych należą:

małżonek;

dzieci, w tym dzieci przysposobione, a w ich braku – zstępni w linii prostej;

rodzice, a w ich braku – wstępni w linii prostej; rodzice adopcyjni;

zięciowie i synowie;

teściowie;

rodzeństwo rodzone lub przyrodnie, przy czym pierwsze w kolejności jest rodzeństwo rodzone.

Obowiązek alimentacyjny spoczywa na najbliższym krewnym/powinowatym zgodnie z powyższą kolejnością.

Jeżeli w tej samej grupie zobowiązanych występuje więcej niż jedna osoba, obowiązek alimentacyjny dzieli się pomiędzy te osoby stosownie do ich sytuacji finansowej.

W przypadku określonym w lit. b) należna kwota jest proporcjonalna do potrzeb osoby zgłaszającej roszczenie alimentacyjne i sytuacji finansowej zobowiązanego. Wysokość tego rodzaju świadczenia nie powinna jednak przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia podstawowych potrzeb życiowych uprawnionego, który znajduje się w niedostatku, biorąc pod uwagę jego pozycję społeczną.

B. **Świadczenie wyrównawcze** (*assegno di mantenimento*) oznacza zapewnianie pomocy finansowej przez jednego małżonka na rzecz drugiego małżonka w przypadku separacji i służy zagwarantowaniu uprawnionemu możliwości utrzymania takiego samego standardu życia jak w trakcie małżeństwa.

Świadczenie wyrównawcze nie jest uzależnione od trudnej sytuacji materialnej uprawnionego i można go dochodzić nawet w przypadku, gdy uprawniony wykonuje pracę zarobkową. Tego rodzaju świadczenie może zostać zniesione, jak również zastąpione płatnością jednorazową.

Ponieważ celem tego świadczenia jest zapewnienie małżonkowi standardu życia zbliżonego do standardu życia, z jakiego korzystał przed separacją, jego kwota jest zazwyczaj wyższa niż kwota świadczenia alimentacyjnego (*assegno alimentare*). Świadczenie wyrównawcze nie przysługuje jednak małżonkowi uznanemu za winnego rozkładu pożycia małżeńskiego.

W przypadku rozwodu sąd może zasądzić specjalne świadczenie alimentacyjne (*assegno divorzile*) małżonkowi, który nie posiada wystarczających środków lub nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb z przyczyn obiektywnych, biorąc pod uwagę dochody każdego z małżonków, przesłanki orzeczenia rozwodu oraz wkład osobisty i finansowy wnoszony przez każdego z małżonków w życie rodziny i jej majątek oraz oceniając te okoliczności przez pryzmat długości małżeństwa. Prawo do pobierania specjalnego świadczenia alimentacyjnego ustaje z chwilą ponownego zawarcia związku małżeńskiego lub założenia rodziny przez uprawnionego. W wyroku izb połączonych nr 18287 z dnia 11 lipca 2018 r. Najwyższy Sąd Kasacyjny (Suprema Corte di Cassazione) wykluczył jednak możliwość zasądzenia specjalnego świadczenia alimentacyjnego wyłącznie w oparciu o potrzeby w zakresie utrzymania, stwierdzając, że ten rodzaj świadczenia nie służy wyłącznie jako wsparcie finansowe, ale w równym stopniu ma charakter wyrównawczy/kompensacyjny. W związku z tym w celu zasądzenia tego świadczenia należy przyjąć zbiorcze kryterium, w ramach którego – w świetle porównawczej oceny sytuacji finansowej/majątkowej każdego z małżonków – kładzie się szczególny nacisk na wielkość wkładu byłego małżonka, który ubiega się o świadczenie, w tworzenie majątku wspólnego i osobistego małżonków, biorąc pod uwagę długość małżeństwa, potencjalne dochody w przyszłości i wiek uprawnionego.

Obowiązek alimentacyjny po rozwodzie może występować nie tylko między małżonkami, ale również między zarejestrowanymi partnerami. W tym drugim przypadku związek musi być zarejestrowany na podstawie przepisów ustawy nr 76 z 2016 r., które regulują zakładanie rodzin przez osoby tej samej płci.

C. Termin „**świadczenie wyrównawcze**” obejmuje również wsparcie finansowe, jakie rodzice są zobowiązani zapewnić swoim dzieciom w przypadku separacji lub rozwodu bądź wyprowadzenia się jednego z rodziców ze wspólnego miejsca zamieszkania (art. 337-ter kodeksu cywilnego). Dzieci (bez względu na to, czy zostały urodzone w małżeństwie czy poza małżeństwem) są uprawnione do otrzymywania środków utrzymania od swoich rodziców stosownie do środków, jakimi dysponują rodzice, i stosownie do zdolności dzieci do podjęcia pracy zarobkowej lub wykonywania prac w gospodarstwie domowym. W przypadku separacji lub rozwodu rodziców bądź wyprowadzenia się jednego z rodziców ze wspólnego miejsca zamieszkania sąd zasądza regularne świadczenia alimentacyjne i określa wysokość takich świadczeń, biorąc pod uwagę potrzeby dziecka, poziom życia dziecka w okresie zamieszkiwania z obojgiem rodziców, czas, jaki dziecko spędzało z każdym z rodziców, środki finansowe obojga rodziców oraz wartość ekonomiczną czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego i sprawowaniem opieki nad dzieckiem wykonywanych przez każdego z rodziców.

D. W art. 1 ust. 65 ustawy nr 76 z dnia 20 maja 2016 r. (regulującej zarejestrowane związki partnerskie między osobami tej samej płci oraz konkubinaty) przewidziano, że jeżeli jedna z osób w związku partnerskim zdecyduje się wyprowadzić ze wspólnego miejsca zamieszkania, sąd przyznaje jednemu z partnerów prawo do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych od drugiego partnera, w przypadku gdy uprawniony partner znajduje się w niedostatku i nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. W takich przypadkach sąd zasądza świadczenie alimentacyjne na okres proporcjonalny do okresu, w którym partnerzy zamieszkiwali ze sobą, zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 438 akapit drugi kodeksu cywilnego. Aby określić kolejność osób zobowiązanych do wypłacania świadczeń alimentacyjnych zgodnie z art. 433 kodeksu cywilnego, przyjmuje się, że świadczenie alimentacyjne powinien wypłacać partner, który zamieszkiwał z uprawnionym, a w dalszej kolejności rodzeństwo uprawnionego.

2 Do jakiego wieku dziecko ma prawo do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych? Czy przepisy dotyczące świadczeń alimentacyjnych różnią się w odniesieniu do osób nieletnich i dorosłych?

Do chwili osiągnięcia pełnoletności dzieci są uprawnione do otrzymywania środków utrzymania od swoich rodziców (zob. powyższy punkt). Jeżeli dziecko osiągnęło pełnoletność, ale nie jest jeszcze niezależne finansowo, sędzia może zobowiązać jednego z rodziców lub obojga rodziców do regularnego wypłacania świadczeń alimentacyjnych, zwykle bezpośrednio na rzecz dziecka. Jeżeli pełnoletnie dziecko, które stało się niezależne finansowo, popadnie w niedostatek, rodzice nie mają obowiązku zapewniać mu ponownie środków utrzymania, ale mają obowiązek wypłacać mu świadczenie alimentacyjne (*assegno alimentare*) (zob. pkt 1 lit. A). Jeżeli pełnoletnie dziecko jest niepełnosprawne w stopniu znacznym, zastosowanie mają przepisy dotyczące małoletnich dzieci.

3 Czy aby otrzymać świadczenia alimentacyjne, konieczne jest złożenie wniosku do właściwego organu lub sądu? Jakie są główne etapy takiej procedury?

Aby uzyskać alimenty, osoba uprawniona musi wnieść pozew do sądu właściwego dla swojego miejsca zamieszkania, załączając do niego wszelkie konieczne dowody z dokumentów.

Po wszczęciu postępowania można zwrócić się do sądu o zasądzenie tymczasowych świadczeń alimentacyjnych do chwili wydania prawomocnego orzeczenia.

Świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci lub małżonka można dochodzić w odrębnym postępowaniu lub w ramach postępowania w sprawie dotyczącej separacji, rozvodu lub wyprowadzenia się jednego z partnerów ze wspólnego miejsca zamieszkania. Sąd może również zasądzić świadczenia alimentacyjne na pierwszej rozprawie.

Ponadto dziecko, małżonek lub zarejestrowany partner może uzyskać świadczenie alimentacyjne w drodze porozumienia, które strony sporu osiągną w wyniku negocjacji prowadzonych w obecności prawników (art. 6 dekretu z mocą ustawy nr [132/2014](#)): w takim porozumieniu strony zobowiązują się współpracować w dobrej wierze i z zachowaniem uczciwości w celu polubownego rozwiązania sporu dotyczącego separacji i pieczy nad dziećmi.

Porozumienie osiągnięte w wyniku negocjacji prowadzonych w obecności prawników należy przesłać w ciągu dziesięciu dni do prokuratora przy właściwym sądzie, który zatwierdzi porozumienie, jeżeli uzna, że służy ono dobru dziecka. Zatwierdzone porozumienie jest równoważne z postanowieniem o separacji sądowej lub wyrokiem orzekającym rozwód.

W okólniku z dnia 22 maja 2018 r. Ministerstwa Sprawiedliwości ustaliło następujące zasady. Jeżeli porozumienie zostanie zawarte przed urzędnikiem stanu cywilnego, właściwy urząd stanu cywilnego wydaje świadectwo, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia nr 2201/2003. Natomiast w przypadku porozumień osiągniętych w wyniku negocjacji prowadzonych w obecności prawników świadectwo, o którym mowa w art. 39 przywołanym powyżej, wydaje prokurator, który zatwierdził porozumienie lub wydał postanowienie o zatwierdzeniu, ponieważ prawnik uczestniczący w negocjacjach nie stanowi „organu” do celów rozporządzenia 2201/2003, a porozumienie staje się ważne i skuteczne – a tym samym uznawane i wykonalne za granicą – wyłącznie w drodze prawomocnego postanowienia wydanego przez prokuratora. Jeżeli zatem prokurator odmówi zatwierdzenia porozumienia, a prezes sądu wyda postanowienie o zatwierdzeniu tego porozumienia (zgodnie z art. 6 ust. 2 dekretu z mocą ustawy), za wydanie świadectwa odpowiada właściwy organ sądowy.

4 Czy można złożyć wniosek w imieniu krewnego (jeżeli tak, to w jakim stopniu pokrewieństwa?) lub osoby małoletniej?

Jeżeli osoba nie może stawić się w sądzie (małoletni lub ubezwłasnowolniona osoba pełnoletnia), wniosek o przyznanie świadczenia alimentacyjnego kieruje do sądu przedstawiciel ustawowy tej osoby (rodzice w przypadku małoletnich, opiekunowie w przypadku pełnoletnich), który może być również kuratorem wyznaczonym zgodnie z art. 404 i nast. kodeksu cywilnego.

5 Jeżeli planuję wnieść sprawę do sądu, w jaki sposób mogę uzyskać informację, który sąd jest właściwy?

Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 4/2009 w sprawach dotyczących zobowiązań alimentacyjnych w państwach członkowskich sądem właściwym jest:

sąd zwykłego miejsca pobytu pozwanego; lub

sąd zwykłego miejsca pobytu wierzyciela; lub

sąd, który zgodnie z przepisami prawa krajowego jest właściwy do prowadzenia postępowania dotyczącego stanu cywilnego, w przypadku gdy sprawa dotycząca zobowiązań alimentacyjnych jest związana z tym postępowaniem, chyba że właściwość ta wynika tylko z obywatelstwa jednej ze stron; lub sąd, który zgodnie z przepisami prawa krajowego jest właściwy do prowadzenia postępowania dotyczącego odpowiedzialności rodzicielskiej, w przypadku gdy sprawa dotycząca zobowiązań alimentacyjnych jest związana z tym postępowaniem, chyba że właściwość ta wynika tylko z obywatelstwa jednej ze stron.

6 Czy aby wnieść sprawę do sądu jako wnioskodawca, muszę być reprezentowany przez pełnomocnika (np. prawnika, organ administracyjny na szczeblu centralnym lub lokalnym)? Jeżeli nie, jakie procedury mają zastosowanie?

Pismo procesowe wszczynające postępowanie dotyczące świadczeń alimentacyjnych musi złożyć prawnik, który reprezentuje stronę przed sądem.

Skorzystanie z usług prawnika nie jest konieczne, jeżeli kwestie związane ze świadczeniami alimentacyjnymi zostały uregulowane w umowie między małżonkami, którzy dążą do uzyskania separacji na zgodny wniosek stron. W takim przypadku stosowną umowę należy przekazać sądowi, który zatwierdzi ją po zapoznaniu się z jej treścią (art. 711 kodeksu postępowania cywilnego).

7 Czy muszę zapłacić opłatę sądową, aby wnieść sprawę do sądu? Jeżeli tak, to jaka jest przybliżona wysokość tych opłat? Czy w przypadku nieposiadania wystarczających środków finansowych mogę ubiegać się o pomoc prawną w celu pokrycia kosztów postępowania?

Osoba wytaczająca powództwo przed sądem cywilnym jest zobowiązana do uiszczenia opłaty za wpis do rejestru (*contributo unificato di iscrizione a ruolo*).

Wysokość tej opłaty zależy od rodzaju sprawy i wartości przedmiotu sporu.

Postanowienia wydawane przez sąd również podlegają opłacie za wpis do rejestru.

W sprawach dotyczących świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci nie pobiera się jednak żadnych opłat za wpis do rejestru.

Strony muszą również pokryć honoraria prawników reprezentujących je przed sądem. Nie można określić orientacyjnie przewidywanych kosztów prawnych, ponieważ różnią się one zależnie od złożoności sprawy.

Osoby, które nie dysponują środkami wystarczającymi do tego, by pokryć honoraria prawników, mogą zwrócić się o nieodpłatne przyznanie im pełnomocnika z urzędu, którego honorarium pokryje państwo (pomoc prawna).

W chwili sporządzania niniejszego dokumentu do uzyskania pomocy prawnej kwalifikowały się te osoby, które zgodnie z ostatnim zeznaniem wykazały roczny przychód podlegający opodatkowaniu w wysokości do 11 493,82 euro (dekret ministerialny z dnia 16 stycznia 2018 r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym [Gazzetta Ufficiale] nr 49 z dnia 28 lutego 2018 r.). Próg ten jest okresowo aktualizowany. Jeżeli zainteresowana osoba zamieszkuje wspólnie z małżonkiem, zarejestrowanym partnerem lub innymi członkami rodziny, łączną kwotę rocznego dochodu oblicza się, sumując dochód uzyskiwany przez wszystkich członków rodziny, w tym wnioskodawcę.

Jeżeli zainteresowana osoba zamieszkuje wspólnie z małżonkiem lub innymi członkami rodziny, łączną kwotę rocznego dochodu oblicza się, sumując dochód uzyskiwany przez wszystkich członków rodziny, w tym wnioskodawcę. W takim przypadku maksymalny przychód pozwalający na otrzymanie pomocy prawnej zwiększa się o 1 032,91 euro na każdego członka rodziny, z którym zamieszkuje wnioskodawca.

Wnioski o pomoc prawną należy składać w Radzie Adwokackiej (Consiglio dell'Ordine degli Avvocati) właściwej dla miejsca, w którym znajduje się sąd właściwy do rozpoznania sprawy.

We wniosku należy przedstawić okoliczności faktyczne sprawy i podstawę prawną dochodzenia roszczenia oraz dołączyć stosowne dowody z dokumentów. Rada Adwokacka nie przyzna pomocy prawnej, jeżeli uzna, że roszczenia zgłoszone do sądu są w oczywisty sposób bezpodstawne.

Jeżeli Rada Adwokacka uwzględni wniosek, zainteresowana osoba może wybrać prawnika z listy prawników upoważnionych do świadczenia pomocy prawnej.

Niektóre Rady Adwokackie same wyznaczają prawnika do prowadzenia sprawy.

Wniosek o pomoc prawną można złożyć na dowolnym etapie postępowania w dowolnej instancji i jest on ważny we wszystkich kolejnych instancjach.

Wskazanego powyżej progu dochodowego nie można przekroczyć na żadnym etapie postępowania.

W przypadku oddalenia wniosku o pomoc prawną zainteresowana osoba może złożyć go ponownie w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy.

8 Jaką formę świadczeń alimentacyjnych może przyznać sąd? W jaki sposób obliczana jest wysokość świadczeń alimentacyjnych? Czy decyzja sądu może zostać skorygowana w celu uwzględnienia zmian kosztów utrzymania lub sytuacji rodzinnej? Jeżeli tak, w jaki sposób (np. za pomocą systemu automatycznej indeksacji)?

Orzeczenie sądu zasądzające kwotę świadczenia alimentacyjnego i nakazujące wypłatę takiego świadczenia stanowi tytuł wykonawczy.

W orzeczeniu stwierdzającym uprawnienie do świadczeń alimentacyjnych sąd zobowiązuje zobowiązanego do wypłaty uprawnionemu środków koniecznych do zaspokojenia jego podstawowych potrzeb życiowych (pokrycia kosztów pożywienia, zakwaterowania i odzieży oraz kosztów podstawowych towarów i usług niezbędnych do funkcjonowania na poziomie umożliwiającym godne życie). Ustalając wysokość świadczenia alimentacyjnego, sąd musi również wziąć pod uwagę sytuację finansową zobowiązanego.

W orzeczeniu ustalającym wysokość świadczeń alimentacyjnych na rzecz małżonka pozostającego w separacji sąd musi również wziąć pod uwagę standard życia małżonków w okresie małżeństwa.

W orzeczeniu ustalającym wysokość świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletnich dzieci lub na rzecz pełnoletnich dzieci, które nie osiągnęły jeszcze niezależności finansowej, sąd musi wziąć pod uwagę ich potrzeby edukacyjne.

Wysokość świadczeń alimentacyjnych jest automatycznie waloryzowana o wskaźniki publikowane przez ISTAT lub dowolne inne parametry uzgodnione przez strony lub wskazane w orzeczeniu sądu.

Kwota należnych świadczeń alimentacyjnych może zostać zmieniona w późniejszym terminie, jeżeli uprawniony lub zobowiązany zwróci się o to do właściwego sądu, którym zazwyczaj będzie sąd, który wydał pierwotne orzeczenie.

9 W jaki sposób wypłacane są świadczenia alimentacyjne i komu?

Sąd ustala formę i warunki wypłaty świadczeń alimentacyjnych.

W przypadku separacji sądowej sąd może zobowiązać osoby trzecie, które mają obowiązek wypłacać zobowiązanemu świadczenia pieniężne, w tym również świadczenia okresowe (np. pracodawcę dłużnika alimentacyjnego), do wypłacenia części tych środków małżonkowi pozostającemu w separacji.

Świadczenia alimentacyjne muszą być wypłacane uprawnionemu.

Świadczenia alimentacyjne na rzecz małoletnich dzieci wypłaca się małżonkowi sprawującemu nad nimi pieczę.

Świadczenia alimentacyjne zasądzone przez sąd na rzecz pełnoletnich dzieci, które nie osiągnęły jeszcze niezależności finansowej, wypłaca się bezpośrednio tym dzieciom, chyba że sąd postanowi inaczej.

10 Jeżeli dana osoba (dłużnik alimentacyjny) nie płaci dobrowolnie, jakie działania można podjąć, aby zmusić taką osobę do zapłaty?

Jeżeli osoba zobowiązana do wypłaty świadczeń alimentacyjnych nie dokonuje płatności dobrowolnie, uprawniony może skorzystać ze zwykłych środków egzekwowania zobowiązań finansowych.

Można również zastosować przepisy art. 614-bis kodeksu postępowania cywilnego, w których przewidziano zachęty do dobrowolnego wypełniania zobowiązań: w drodze postanowienia (*provvedimento di condanna*) sąd może, na wniosek strony, skazać zobowiązanego do wypłacania świadczeń alimentacyjnych na grzywnę (o ile taki środek nie jest oczywiście niesprawiedliwy) za każde kolejne naruszenie lub niewykonanie obowiązku alimentacyjnego lub za każde opóźnienie w jego wykonaniu. Postanowienie takie stanowi tytuł egzekucyjny w stosunku do każdego przypadku naruszenia lub niewykonania obowiązku zapłaty alimentów.

11 Proszę opisać w skrócie wszelkie ograniczenia środków egzekucyjnych, w szczególności przepisy dotyczące ochrony dłużnika oraz termin przedawnienia lub termin zawity w ramach obowiązującego w państwie kraju systemu egzekwowania.

Uprawnienie do świadczeń alimentacyjnych jako takie nie ulega przedawnieniu. Natomiast wszelkie pojedyncze płatności alimentacyjne, które stały się wymagalne, ale nie zostały wypłacone, podlegają pięcioletniemu okresowi przedawnienia (art. 2948 ust. 2 kodeksu cywilnego). Ponadto bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu pomiędzy małżonkami oraz pomiędzy osobami sprawującymi władzę rodzicielską nad uprawnionymi.

12 Czy istnieje organizacja lub organ, które pomagają przy dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych?

Zob. kolejny punkt.

13 Czy organizacje (rządowe lub prywatne) mogą dokonywać wypłaty zaliczek z tytułu świadczeń alimentacyjnych w całości lub w części w zastępstwie dłużnika?

Niedawno ustanowiono państwowy fundusz wypłacający świadczenia alimentacyjne na rzecz małżonków znajdujących się w niedostatku, którzy nie są w stanie samodzielnie się utrzymać, oraz zamieszkujących z nimi małoletnich dzieci, a także na rzecz pełnoletnich dzieci o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli drugi małżonek, na którym ciąży obowiązek alimentacyjny, uchybia temu obowiązkowi.

Aby uzyskać alimenty z funduszu (wypłacane przez Ministerstwo Sprawiedliwości), zainteresowana strona musi złożyć stosowny wniosek do sądu właściwego dla jej miejsca zamieszkania.

Płatności z Ministerstwa Sprawiedliwości są uiszczane z góry. Ministerstwo odzyskuje następnie należne kwoty od małżonka, który uchybia obowiązkowi alimentacyjnemu.

14 Jeżeli zamieszkują na terytorium danego państwa członkowskiego, a dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w innym państwie:

14.1 Czy mogę uzyskać pomoc organu rządowego lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

Osoba uprawniona do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych od osoby zamieszkującej w innym państwie członkowskim może skorzystać ze wsparcia zapewnianego przez włoski organ centralny. Osoba taka musi złożyć wniosek o uznanie oraz stwierdzenie wykonalności i wykonanie orzeczenia uznającego jej prawo do świadczeń alimentacyjnych zgodnie z systemem współpracy ustanowionym w rozporządzeniu (WE) nr 4/2009 za pośrednictwem organu centralnego w państwie członkowskim, w którym zobowiązany ma swoje miejsce zwykłego pobytu.

Departament ds. Wymiaru Sprawiedliwości dla Nieletnich i Społeczności przy Ministerstwie Sprawiedliwości (Ministero della Giustizia – Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità) pełni funkcję włoskiego organu centralnego wyznaczonego zgodnie z art. 49 rozporządzenia (WE) nr 4/2009 do odzyskiwania należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych w sporach transgranicznych prowadzonych w europejskiej przestrzeni sądowej.

14.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z danym organem lub organizacją?

Dane kontaktowe włoskiego organu centralnego:

Ministero della Giustizia, Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità

Via Damiano Chiesa 24

00136 ROME

Tel. (+39) 06 68188 326-331-535

Faks (+39) 06 06.68808 323

E-mail: acitalia0409.dgmc@giustizia.it

15 Jeżeli przebywam w innym państwie, a dłużnik przebywa w danym państwie członkowskim:

15.1 Czy mogę złożyć wniosek bezpośrednio do takiego organu lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

Jeżeli wierzyciel zamieszkuje w innym państwie członkowskim i dąży do wykonania we Włoszech orzeczenia uznającego jego prawo do świadczeń alimentacyjnych, może zwrócić się o wsparcie do organu centralnego w państwie członkowskim, w którym zamieszkuje, i przedłożyć za pośrednictwem tego organu wniosek, o którym mowa w art. 56, zgodnie z systemem współpracy ustanowionym w rozdziale VII rozporządzenia (WE) nr 4/2009.

Wierzyciel zamieszkujący w innym państwie członkowskim nie może bezpośrednio zwrócić się o pomoc do włoskiego organu centralnego.

15.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z tym organem lub organizacją prywatną i jaką pomoc mogę uzyskać?

Zob. poprzedni punkt.

16 Czy dane państwo członkowskie związane jest Protokołem haskim z 2007 r.?

Tak.

17 Jeżeli dane państwo członkowskie nie jest związane Protokołem haskim z 2007 r., jakie prawo ma zastosowanie do roszczenia alimentacyjnego zgodnie z przepisami międzynarodowego prawa prywatnego? Jakie są odpowiednie przepisy międzynarodowego prawa prywatnego?

18 Jakie są przepisy dotyczące dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych w UE zgodnie ze strukturą rozdziału V rozporządzenia w sprawie zobowiązań alimentacyjnych?

Jeżeli chodzi o dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych, zastosowanie ma bezpośrednio mechanizm przewidziany w rozdziale V rozporządzenia (WE) nr 4/2009.

W związku z tym w sprawach dotyczących uznania lub uznania i stwierdzenia wykonalności orzeczenia, a także w sprawach dotyczących wykonania orzeczenia wydanego w państwie członkowskim lub orzeczenia, które zostało już uznane, wnioskodawca otrzymuje pomoc prawną z urzędu niezależnie od poziomu jego dochodów lub od tego, czy wniosek został uznany za zasadny zgodnie z przepisami ogólnymi obowiązującymi we Włoszech, jeżeli wnioskodawca nie ukończył 21. roku życia.

Jeżeli chodzi o powództwa o alimenty na rzecz dzieci w wieku 21 lat i starszych, które nie wynikają ze stosunku między rodzicami a dziećmi (czyli powództwa wytaczane przez małżonka lub inną osobę spokrewnioną lub spowinowaconą z wierzycielem), powód może skorzystać z pomocy prawnej po spełnieniu standardowych warunków dotyczących dochodu i zasadności powództwa zgodnie z prawem włoskim (zob. pkt 7).

Korzystając z systemu współpracy, który przewidziano w rozdziale VII rozporządzenia (WE) nr 4/2009, włoski organ centralny przekazuje wniosek o pomoc prawną właściwej Radzie Adwokackiej.

19 Jakie środki przyjęło dane państwo członkowskie w celu zapewnienia wykonywania zadań opisanych w art. 51 rozporządzenia w sprawie świadczeń alimentacyjnych?

Włoski organ centralny podejmuje następujące działania przy przetwarzaniu wniosków przekazanych zgodnie z przepisami rozdziału VII:

zachęca do polubownego rozstrzygnięcia sporów, przekazując dłużnikom wezwanie do dobrowolnego wywiązania się ze spoczywającego na nich obowiązku alimentacyjnego;

zwraca się do dłużników o skontaktowanie się z organem centralnym w celu uzgodnienia trybu, w jakim dany spór ma zostać rozstrzygnięty;

ustala miejsce pobytu dłużnika, uzyskując dostęp do bazy danych krajowego rejestru gmin włoskich (*Indice nazionale dei comuni italiani*) oraz do rejestru prowadzonego przez administrację więzienną (*Amministrazione penitenziaria*) lub nawiązując kontakt z lokalnymi urzędami stanu cywilnego;

gromadzi informacje na temat dochodów i majątku dłużnika we współpracy z policją skarbową (*polizia tributaria*);

ułatwia pozyskiwanie dowodów z dokumentów zgodnie z art. 51 ust. 2 lit. g) rozporządzenia we współpracy z organami wymiaru sprawiedliwości;

ułatwia świadczenie pomocy prawnej na zasadach opisanych w odpowiedziach na pytania 7 i 18.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Ostatnia aktualizacja: 22/12/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.